

Bloc de notes

EN RECORD DE MATEU SEGUÍ MERCADAL, "ES DOCTOR SEGUÍ"

JOSEP M.
QUINTANA

Dijous passat l'Ateneu de Maó va dedicar una sessió monogràfica a Mateu Seguí Mercadal (Maó, 1916-2000). No és fàcil biografar succintament "es doctor Seguí", que és com sempre se'l va conèixer, per a un article de diari, però ho he d'intentar.

Fill de Mateu Seguí Carreras, farmacèutic i de Catalina Mercadal Carreras, Mateu és el major de vuit germans que naixeran al si d'una família catòlica, compromesa políticament amb els principis monàrquics i tradicionalistes. Rebrà, per tant, una educació catòlica i monàrquica, que conservarà durant tota la primera joventut, mentre s'anirà formant a l'Acadèmia de Sant Estanislau, al col·legi Fontirrog i a l'Institut de Maó. Més endavant cursarà la carrera de medicina a la Universitat Autònoma de Barcelona durant els anys de la República, una universitat per a la qual sempre tindrà paraules d'elogi.

El cop d'Estat del 1936 agafa Mateu Seguí a Maó quan li falta un any per acabar la carrera, després d'haver-se enamorat de l'única dona que estimarà durant tota la seva vida: Carmen Puntas Comella, que és, com ell, a punt d'acabar els estudis de farmàcia. L'ha coneguda en un míting de la Comunió Tradicionalista, ja que Manuel Puntas, pare de Carmen, és també membre d'aquest partit.

El matí del 19 de juliol de 1936, després de ser proclamat el cop d'Estat, Mateu Seguí Carreras reunirà tots els seus fills dins la sala de casa seva, al carrer de ses Moreres -on viu i té la farmàcia-, i pregarà amb ells davant la imatge del Cor de Jesús perquè els doni forces per superar la que ha de ser, segurament, una dura prova. "Ahir -diu als seus fills- va començar un moviment que pot salvar Espanya del desastre, però també pot fer vessar molta sang. Preguem perquè Déu ens doni forces". Poc temps després, el 18 de novembre, Mateu Seguí Carreras, que romanía pres al vaixell Atlante des de feia uns mesos, serà afusellat davant el cementeri des Castell, juntament amb altres 72 ciutadans, civils o religiosos.

Com en tantes altres famílies, la guerra civil haurà provocat, doncs, una gran desfeta en la seva, ja que Mateu Seguí ha perdut el seu pare, el seu oncle Gabriel Seguí, el seu sogre Manuel Puntas, el seu cunyat Josep Maria

MATEU SEGUÍ. Amb la seva mare i germans (és el que porta ulleres); amb la seva dona Carmen Puntas, que va ser farmacèutica; i amb la bata de metge.

mort (1976) com cap del servei d'anàlisis clíniques; càrrecs que tots dos exerceixen a l'antiga Residència Sanitària. Tant l'un com l'altre creuran fermament en els beneficis de la medicina pública i s'integraran des del primer dia en el Servei Nacional de Salut.

Però Mateu Seguí no serà només un bon metge, serà, per damunt de tot, un home compromès amb la societat. Per això el veurem de seguida que tornarà a Menorca militant a l'Acció Catòlica; el veurem també compromès amb el mutualisme i lluitant per impulsar la unificació de les diverses mutualitats, que s'acabaran integraran en la que esdevindrà la Mútua Maonesa; el veurem també com a director de l'Hospital Municipal de Maó; i, ja en el camp de la cultura, com a vicepresident de l'Ateneu i president de la Secció de Ciències Mèdiques, alhora que impulsarà, amb el notari Miquel Hernández i amb el seu amic Guillermo de Olives, les tertúlies europeistes, a principis dels anys seixanta. Un cop jubilat serà membre fundador de l'Institut Menorquí d'Estudis i participant també com alumne a les jornades de l'Escola de Salut Pública del Llatzeret. A la tardor de la seva vida, dedicarà els seus esforços a treballar per Vida Creixent.

EL DIARI MENORCA

Quan a principis dels anys quaranta, el diari "Menorca" és a punt de desaparèixer degut a problemes monetaris del seu propietari, el reverend Jaume Cots decideix comprar-lo per evitar que aquest quedi en mans del Movimiento Nacional, i demana als seus amics Mateu Seguí i Guillermo de Olives, que li donin una mà per fer d'aquest un diari al servei dels menorquins, que defensis al-

hora els valors cristians. Aquesta decisió embarcarà Mateu Seguí, Guillermo de Olives i Francesc Hernández en una extraordinària aventura periodística que salvarà el diari i el convertirà en el mitjà de comunicació més difós entre els menorquins des de fa 70 anys. Creada la Editorial Menorca, Guillermo de Olives en serà president i Mateu Seguí conseller delegat de redacció. Director de fet del diari durant els anys en què s'exigia un periodista amb carnet, en serà director efectiu entre el 1967 a 1976, després que aconseguís el títol de periodista per virtut de la Llei de Premsa i Impremta de 1966, coneguda popularment com a Llei Fraga. Càrrecs que exercirà sempre gratuïtament i compaginà amb la seva professió, sacrificant hores a la son i a la família.

EL COMPROMÍS RELIGIÓS

Mateu Seguí neix i mor fidel a l'Església catòlica, però és un home que sabrà llegir els signes del temps i, en plena maduresa, creurà profundament en les tesis d'aggiornamento que proclama Joan XXIII en anunciar, a principis dels anys seixanta, el Concili Vaticà II. Format, doncs, en l'integrisme religiós -un moviment que creia ulls clucs que la política s'havia d'ajustar als principis defensats per l'Església-, Mateu Seguí viurà intensament el Concili i s'apuntarà aviat als corrents més aperturistes, tot identificant-se plenament amb les tesis de la Gaudium et Spes, d'acord amb la qual, "és deure permanent de l'Església escrutar a fons els signes de l'època i interpretar-los a la llum de l'Evangelí." Aquest -i en aquests termes- serà el compromís religiós que adoptarà Mateu Seguí i no abandonarà mai més.

EL COMPROMÍS POLÍTIC

És, precisament, degut a aquesta decisió d'adaptar-se a les exigències dels temps, que Mateu Seguí abandonarà les idees tradicionalistes en què es va formar i veurà ben aviat que el franquisme no és

la solució. El franquisme, que mai no abandonarà l'esperit de revenja del vencedor sobre el vençut, no farà sinó perllongar el gravíssim problema de les dues Espanyes. Per això es negarà a acceptar cap càrrec polític durant la dictadura, i propiciarà el diàleg des del diari Menorca i des de l'Ateneu. I ja al final del franquisme, s'integrarà en el projecte polític de la Unió Socialdemòcrata de Menorca, un moviment que acabarà integrat-se dins la Unió de Centre Democràtic (UCD) capitanejada per Adolfo Suárez.

Molt d'acord amb el seu tarannà dialogant (encara que, de vegades, dialogar amb ell no era fàcil degut al seu fort temperament) creurà que la solució definitiva per al país no és l'enyor del passat (que representaven els moviments franquistes i, en menor mesura, l'Aliança Popular de Manuel Fraga. Però no acceptarà tampoc la ruptura que predica i reclama l'esquerra socialista o comunista. Finalment, a Espanya triomfaran les tesis de la reforma proclamades per la UCD, que s'imposaran a les de ruptura, tesis que acabaran englobant tothom dins el sistema: des de l'Aliança Popular de Fraga fins al Partit Comunista de Carrillo. Enemics, doncs, a mort durant anys, s'asseuran a la fi en una mateixa taula: la de la democràcia, la qual es consolidarà amb la Constitució del 1978, que proclama un Estat social i democràtic de Dret, territorialment descentralitzat i no confessional. És l'opció per la què havia apostat Mateu Seguí

PER ACABAR

Mateu Seguí va ser un home bo, tenaç, fort de caràcter i de vegades difícil en el tracte, però sempre sincer i d'una sola peça. Amic dels amics i respectuós amb els adversaris. Profundament compromès amb la societat de manera desinteressada, sempre va ser conscient que formava part d'una família sòlida i unida en l'essencial, però no monolítica en les idees, com algun cop s'ha dit equivocadament. I ha estat també el creador, juntament amb la seva esposa Carmen, d'una altra gran família -aquesta de la qual em som part des de fa quaranta anys-, que ha seguit els mateixos passos dels seus antecessors.

Menorquí de soca-rel, va ser un defensor acèrrim dels drets de la seva illa. També un gran europeista i un home que sempre posseï una enorme curiositat intel·lectual -de fet, tot li interessava-. Però per damunt de tot, Mateu Seguí va ser un home de fe. Creient fins al moll de l'os, va viure i morir obert plenament a la transcendència.